

Novo Nordisk A/S pārstāvniecības Latvijā metodoloģijas pārskats – 2016. gads (turpmāk – metodika)

Saturs

Preambula.....	1
1. Vispārējais kopsavilkums.....	2
2. Terminoloģija un definīcijas	4

Preambula

Ārvalstu komersanta "NOVO NORDISK A/S" (*adrese: Novo Allé (Novo Nordisk CRD EE) 2880 Bagsvaerd, Dānija*) pārstāvniecība Latvijā veic NOVO NORDISK A/S palīgdarbus un sagatavošanas darbus, tostarp, lai nodrošinātu savlaicīgu saistību izpildi, veic maksājumus NOVO NORDISK A/S vārdā, izlietojot NOVO NORDISK A/S līdzekļus. Novo Nordisk A/S pārstāvniecība Latvijā (Novo Nordisk) ietilpst Novo Nordisk grupā, ko veido vairākas juridiskas personas dažādās valstīs.

Balstoties uz savu tiešo dalību nacionālā farmācijas asociācijā (SIFFA) un netiešo dalību Eiropas Farmācijas uzņēmumu un apvienību federācijā (EFPIA) (ar Novo Nordisk A/S Kopenhāgenā, Dānijā starpniecību), Novo Nordisk A/S pārstāvniecība Latvijā ir apņēmusies nodrošināt caurskatāmību, kuras nolūkos reizi gadā ir jāpublisko konkrēta informācija par iepriekšējā gada finansiālu un nefinansiālu atbalstu veselības aprūpes speciālistiem (VAS) un veselības aprūpes organizācijām (VAO). Attiecīgi 2017. gadā notiek informācijas sniegšana par visiem 2016. gada datiem.

Saskaņā ar EFPIA informācijas sniegšanas kodeksa 3.05. sadaļu un SIFFA un LPMA Atklātības kodeksa 3.05. pantu informāciju sniedzotais farmācijas uzņēmums publicē pārskatu, aprakstot metodoloģijas, kas izmantotas sagatavojot izpaužamo informāciju un identificējot atbalstu katrai EFPIA datu publiskošanas kategorijai, kas aprakstīta informācijas sniegšanas kodeksā un Atklātības kodeksā. Metodoloģijas pārskatā ir aprakstītas metodoloģijas, kas tiek piemērotas kopā ar jebkādiem citiem principiem, nosakot finansiālā un nefinansiālā atbalsta sniegšanu un no tā izrietošo informācijas publiskošanu.

Tādējādi šis metodikas mērķis ir sniegt nepārprotamu un vienkāršu skaidrojumu par Novo Nordisk A/S pārstāvniecības Latvijā atbilstību informācijas sniegšanas pienākumam, kā arī nodrošināt prasību interpretācijas pamatu. Metodikai ir šāda struktūra:

1. vispārējais kopsavilkums;
2. terminoloģija un definīcijas, kas parāda, kā Novo Nordisk interpretē informācijas sniegšanas prasības.

Šī metodika ir daļa no Novo Nordisk A/S pārstāvniecības Latvijā informācijas sniegšanas pienākuma par VAS/VAO sniegto finansiālo un nefinansiālo atbalstu, kas 2017. gada jūnijā ir jāīsteno par 2016. pārskata gadu un kas norādīts šeit: www.novonordisk.lv

1. Vispārējais kopsavilkums

Novo Nordisk pilnībā atbalsta informācijas sniegšanas iniciatīvu un dara visu iespējamo, lai i) īstenotu caurskatāmības iniciatīvu; ii) interpretētu EFPIA informācijas sniegšanas kodeksu un Atklātības Kodeksu saskaņā ar to mērķi; un iii) mudinātu iesaistītās puses atbalstīt šo iniciatīvu ar nolūku nodrošināt atbilstību EFPIA informācijas sniegšanas kodeksa un attiecīgo vietējo farmācijas asociāciju iniciatīvu mērķim.

a) Teritoriālā informācijas sniegšana

Novo Nordisk grupa ir pieņēmusi lēmumu, ka informāciju sniedz katrs vietējais Novo Nordisk EFPIA saistītais uzņēmums, aptverot VAS/VAO, kuru galvenā prakses vieta atrodas šāda Novo Nordisk saistītā uzņēmuma valstī vai valstī, kurā Novo Nordisk darbojas caur izplatītāju. Informāciju sniedz tikai vienu reizi (vienā vietā) katrā valstī. Ja viens Novo Nordisk saistītais uzņēmums aptver vairāk nekā vienu valsti, Novo Nordisk EFPIA saistītā uzņēmuma ziņojumu skaits atbilst aptverto valstu skaitam (informāciju sniedz par katru valsti tās attiecīgajā valodā). Ja Novo Nordisk ir vairāk par vienu Novo Nordisk organizāciju vienā un tajā pašā valstī, informāciju sniedz attiecīgais Novo Nordisk EFPIA saistītā uzņēmuma birojs. Informāciju par pārrobežu maksājumiem sniedz tie Novo Nordisk EFPIA saistītie uzņēmumi, kuru valstī atrodas saņēmēja galvenā prakses vieta (neatkarīgi no tā, vai ārvalstu Novo Nordisk saistītajam uzņēmumam ir noslēgts līgums ar attiecīgo VAS/VAO, un neatkarīgi no bankas konta atrašanās vietas vai pakalpojuma sniegšanas vietas).

Tādējādi Novo Nordisk A/S pārstāvniecība Latvijā sniedz informāciju par visiem Novo Nordisk grupas finansiālā un nefinansiālā atbalsta gadījumiem VAS/VAO, kuru galvenā prakses vieta atrodas Latvijā.

b) Datu aizsardzība

Novo Nordisk apzinās spēkā esošās juridiskās tiesības (piemēram, piemērojamās datu aizsardzības tiesības), ar ko saskaņā konkrētos gadījumos uz informācijas sniegšanu var attiekties konkrēti ierobežojumi. Novo Nordisk ir vērsies pie visiem iesaistītajiem VAS, lai saņemtu to piekrišanu tam, ka Novo Nordisk publisko konkrētus datus par jebkuru finansiālu vai nefinansiālu atbalstu, ko tie saņēmuši no Novo Nordisk. Ja piekrišana nav sniegta (vai

vēlāk ir atsaukta), visi atbalsta gadījumi šādam saņēmējam ir anonimizēti un tiks publiskoti apvienotā kārtībā. Informācija par finansiālu un nefinansiālu atbalstu VAS netiks sniegta individuālā kārtībā arī tad, ja ir saņemta vien daļēja piekrišana.

c) Informācijas sniegšanā neietvertās vienības

Saskaņā ar informācijas sniegšanas kodeksu un Atklātības Kodeksu Novo Nordisk **nesniedz** informāciju par šādām vienībām:

- i) bezrecepšu zālēm, medicīnā izmantojamiem priekšmetiem, maltītēm un dzērieniem;
- ii) medicīnisko paraugu iepirkumiem un zāļu tirdzniecību, ko veic iesaistīts uzņēmums un VAS vai VAO vai kas notiek to starpā;
- iii) atbalstu saistībā ar pētāmiem savienojumiem un bioloģiskajiem paraugiem.

Informācija netiek sniegta par ārējām un iekšējām Novo Nordisk apmācībām, uz kurām Novo Nordisk uzaicina VAS (bez nekādiem papildu naudas pārskaitījumiem vai izmaksu segšanas).

Ja Novo Nordisk veselības aprūpes organizācijai nodrošina kādu ieguvumu natūrā, taču šis ieguvums natūrā VAO nenozīmē pastāvīgu ieguvumu, piemēram, (laboratorijas) aprīkojuma aizdošanu slimnīcai saistībā ar to, ka VAO veic klīnisku pētījumu, informāciju par šādu ieguvumu natūrā nesniedz.

Tomēr informāciju sniedz par pievienotās vērtības nodokli un pastarpinātajām izmaksām, ko Novo Nordisk ir samaksājis VAO vai ar tā starpniecību, lai gan tas VAO nenodrošina tiešu ieguvumu/monetāru ieguvumu. Piemēram, ja Novo Nordisk VAO, kas veic klīnisku pētījumu, atlīdzina izmaksas saistībā ar pacientu transportu un ja šīs izmaksas ir samaksātas VAO (lai segtu VAO taksometra izmaksas), par šīm pastarpinātajām izmaksām sniedz informāciju.

2. Terminoloģija un definīcijas

Turpmāk uzskaitītie termini atspoguļo Novo Nordisk pieeju un skaidro, kā Novo Nordisk interpretē informācijas sniegšanas prasības.

Termins	Novo Nordisk pieeja
Izmitināšana	<p>Ja izmitināšanas izmaksas sedz Novo Nordisk, informācijas sniegšanā ietver visas ar izmitināšanu saistītās izmaksas (izņemot maltītes un dzērienus), piemēram:</p> <ul style="list-style-type: none"> • viesnīcas numura maksu; • maksas par papildu pakalpojumiem (bezvadu internets, novēlota izrakstīšanās utt.); • saistītajiem nodokļiem. <p>Saskaņā ar EFPIA informācijas sniegšanas kodeksu informācija nav jāsniedz par maltītēm un dzērieniem, tādēļ šī informācija tiek nodalīta/atskaitīta no uzturēšanās rēķina.</p>
Konsultatīvā padome	<p>Informāciju par izmaksām saistībā ar Konsultatīvās padomes darbību sniedz sadaļā „Maksa par pakalpojumiem un konsultācijām”, izņemot gadījumus, kad šādi maksājumi ietilpst Novo Nordisk izpētes un attīstības definīcijā. Tādā gadījumā informāciju par to sniedz izpētes un attīstības sadaļā (apvienotā kārtībā).</p>
Apvienotā kārtība	<p>Ir divi apvienotās kārtības gadījumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. informācija par finansiālu un nefinansiālu atbalstu izpētei un attīstībai; 2. finansiālais un nefinansiālais atbalsts VAS apvienotā kārtībā ja nav saņemta VAS piekrišana sniegt atsevišķus datus.
Medicīniskā tālākizglītība	<p>Novo Nordisk nesniedz informāciju par finansiālu vai nefinansiālu atbalstu trešai pusei (kas nav VAO), kas VAS nodrošina akreditētu medicīnisko tālākizglītību vai turpmākas profesionālās pilnveides mācības saskaņā ar Medicīnas ētikas centru Eiropas asociācijas (EACMME) vai nacionālo struktūru noteikumiem, ja Novo Nordisk nevar ietekmēt dalībnieku atlasī, programmu, mācībspēkus, tai skaitā maksu un programmas saturu. Ja Novo Nordisk var ietekmēt šos elementus, informācija par šādu atbalstu ir jāsniedz sadaļā „Maksa par pakalpojumiem un konsultācijām”.</p>
Klīniskās izpētes organizācija	<p>Saskaņā ar Novo Nordisk izmantoto terminoloģiju klīniskās izpētes organizācija dažos gadījumos var būt VAO, piemēram, slimnīca vai universitātes nodaļa, ar ko Novo Nordisk noslēdzis līgumu par klīniskās izpētes organizācijas pakalpojumu sniegšanu.</p> <p>Gadījumā, ja Novo Nordisk klīniskās izpētes organizāciju uzskata par VAO, finansiālo un nefinansiālo atbalstu uzskata par saistītu ar izpēti un attīstību un to norāda apvienotā kārtībā.</p>

Termins	Novo Nordisk pieeja
	<p>Gadījumā, ja klīniskās izpētes organizācija funkcionē kā trešās puses pārstāvis un veic maksājumus identificējamam VAS/VAO Novo Nordisk vārdā (pastarpinātās izmaksas trešās puses pārstāvim), šāda vērtības nodošana ir jānorāda tāpat kā visi pārējie vērtības nodošanas.</p> <p>Trešās puses pārstāvis ir trešā puse, kas, pildot darbības atbilstīgi ar Novo Nordisk noslēgtam līgumam, kontaktējas ar valsts ierēdņiem un/vai VAS Novo Nordisk vārdā vai kā pārstāvis, veicinot Novo Nordisk intereses.</p>
Ierīces	<p>Ierīces (medicīnā izmantojami priekšmeti), kam nav aktīvu sastāvdaļu, neietilpst EFPIA informācijas sniegšanas kodeksa darbības jomā, tādēļ par tām informāciju nesniedz.</p> <p>Ja Novo Nordisk nevar nodalīt atbalstu, kas saistīts ar noturīgām ierīcēm, no tāda, kas saistīts ar ierīcēm ar aktīvām sastāvdaļām, informāciju par atbalstu sniedz attiecīgajās EFPIA informācijas sniegšanas sadaļās.</p>
Informācijas sniegšanas valūta	<p>Informācijas sniegšanas valūta ir Novo Nordisk EFPIA saistītā uzņēmuma valsts valūta.</p> <p>Maksājumi, kas veikti citā valūtā, tiek aprēķināti, balstoties uz <u>maksājuma datumu</u> un dienas valūtas maiņas likmi.</p>
Ziedojumi un granti	<p>Ziedojumus un grantus EFPIA valstīs nedrīkst piešķirt VAS, bet tikai VAO.</p> <p>Informāciju par atsevišķa VAS izmaksu segšanu saistībā ar dalību kādā pasākumā delegāta statusā norāda sadaļā „Pasākumu izmaksu segšana”.</p>
Pasākumi	<p>Informāciju, kas saistīta ar delegātu dalību pasākumos, proti, kongresos, konferencēs, simpozijos un līdzīgos ārējos pasākumos, sniedz sadaļā „Pasākumu izmaksu segšana” saistībā ar konkrēto delegātu.</p> <p>Izmaksas saistībā ar ārējo vai iekšējo Novo Nordisk apmācību organizēšanu (piemēram, sanāksmju telpas) nenodala pa atsevišķiem iesaistītajiem VAS. Tomēr informāciju par ceļa un izmitināšanas izdevumiem, kas tieši saistīti ar atsevišķiem iesaistītajiem VAS, norāda sadaļā „Pasākuma izmaksu segšana” saistībā ar konkrēto delegātu.</p>
Maksa par pakalpojumiem un konsultācijām	<p>Šī maksa ietver jebkādu atlīdzību par sniegto pakalpojumu, piemēram, lekciju lasīšanu, konsultāciju sniegšanu un dalību Konsultatīvās padomes sanāksmēs (ja tā nav ietverta izpētes un attīstības sadaļā). Informāciju par izmaksām saistībā ar maltītēm un dzērieniem nenorāda, izņemot gadījumus, kad Novo Nordisk nespēj nodalīt šādas maltītes un dzērienus no citām pakalpojuma maksām; tādā gadījumā visu summu norāda sadaļā „Maksa par pakalpojumiem un konsultācijām”.</p> <p>Informāciju par jebkādu papildu atbalstu (piemēram, ceļa izdevumi u. tml.) VAS norāda sadaļā „Saistītās izmaksas, kas atrunātas maksā par pakalpojumu vai līgumā par konsultēšanu”.</p>

Termins	Novo Nordisk pieeja
Fondi	<p>Novo Nordisk par fondu uzskata organizāciju, kas ir izveidota, lai finansētu vai īstenotu sociālus, izglītojošus vai labdarības projektus, izmaksājot dotācijas (parasti bezpeļņas organizācija).</p> <p>Novo Nordisk uzskata fondus (tostarp ar Novo Nordisk saistītos fondus, piemēram, Novo Nordisk Hemofilijas fondu un Pasaules Diabēta fondu) par neatkarīgiem no Novo Nordisk, jo to paredz arī attiecīgo fondu principi. Fondi (neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav saistīti ar Novo Nordisk) nav ne Novo Nordisk neatņemama sastāvdaļa, ne starpniekinstitūcija, kas darbojas Novo Nordisk vārdā. Turklāt ar Novo Nordisk saistītie fondi nav ne farmācijas uzņēmumi, ne EFPIA biedri, tādēļ uz tiem neattiecas EFPIA informācijas sniegšanas kodekss.</p> <p>Tikai tad, ja fonds atbilst VAO definīcijai, informāciju par vērtības nodošanu publisko saskaņā ar VAO informācijas sniegšanas prasībām.</p>
Veselības aprūpes organizācija (VAO)	<p><u>Jebkura juridiska persona</u> i) kas ir veselības aprūpes, medicīnas vai zinātnes asociācija vai organizācija (neatkarīgi no likumīgā vai organizatoriskā statusa), piemēram, slimnīca, klīnika, fonds, universitāte vai cita mācību iestāde, vai apmācību grupa (izņemot pacientu organizācijas, uz ko attiecas EFPIA pacientu organizāciju kodekss), kuras juridiskā adrese, reģistrācijas vieta vai galvenā darbības vieta ir Eiropā; vai ii) ar kuras starpniecību viens vai vairāki veselības aprūpes speciālisti nodrošina pakalpojumus.</p> <p>Vienas personas VAO (ko veido tikai viens VAS) arī tiek definētas kā VAO.</p> <p>Laboratorijas neuzskata par VAO. Tomēr, ja „laboratorijas analīzes” ietilpst darbībā, uz ko attiecas kodekss, piem., izpēte un attīstība, informāciju par saistīto finansiālo un nenfinansiālo atbalstu sniedz saskaņā ar kodeksa noteikumiem.</p> <p>Pacientu organizācijas nav VAO. Attiecības ar pacientu organizācijām nosaka EFPIA rīcības kodekss par farmācijas uzņēmumu un pacientu organizāciju attiecībām.</p>
Veselības aprūpes speciālists (VAS)	<p>Jebkura fiziska persona, kas ir medicīniskas, stomatoloģiskas, farmaceitiskas vai māszinību profesijas pārstāvis, vai jebkura cita persona, kas savas profesionālās darbības rezultātā var izrakstīt, iegādāties, piegādāt, ieteikt vai izsniegt medikamentus un kuras galvenā prakses vieta, galvenā juridiskā adrese vai reģistrācijas vieta ir Eiropā.</p> <p>Skaidrības labad jānorāda, ka VAS definīcija ietver: i) jebkuras valsts aģentūras vai citas (gan publiskā, gan privātā sektora) organizācijas ierēdni vai darbinieku, kas var izrakstīt, iegādāties, piegādāt vai izsniegt zāles; un ii) jebkuru Dalībkompanijas darbinieku, kurš primāri darbojas kā VAS, bet izņemot (x) visus pārējos Dalībkompanijas darbiniekus un (y) medikamentu vairumtirgotājus un izplatītājus.</p>
Pētnieku sanāksmes	<p>Pētnieku sanāksme ir pasākums, kuru organizē Novo Nordisk vai kas tiek organizēta tā vārdā un kura mērķis ir apmācīt un informēt pētniekus un citus pētījuma centru darbiniekus par dažādiem klīniskā pētījuma aspektiem. Pētnieku sanāksmē piedalās dalībnieki no vairākiem klīniskā pētījuma centriem, un šīs sanāksmes nekad</p>

Termins	Novo Nordisk pieeja
	<p>nenotiek klīniskā pētījuma centru telpās. Atkarībā no tā, kādā posmā ir pētījums, var organizēt sākotnējo, starpposma vai rezultātu pētnieku sanāksmi.</p> <p>Saskaņā ar šo definīciju saistībā ar pētnieku sanāksmi vienmēr sniedz izpētes un attīstības sadaļā.</p>
Pētnieka sponsorēts pētījums	<p>Pētnieka sponsorēts pētījums ir klīnisks vai neinvazīvs pētījums, ko Novo Nordisk nesponsorē, bet kam tas nodrošina finansējumu un/vai produktus.</p> <p>Ja pētnieka sponsorēts pētījums atbilst izpētes un attīstības definīcijai, informāciju par to sniedz izpētes un attīstības sadaļā (apvienotā kārtībā). Tomēr, ja pētnieka sponsorēts pētījums neatbilst izpētes un attīstības definīcijai (piemēram, ja tas ir neinvazīvs retrospektīvs pētījums), informāciju par to sniedz kā par atsevišķu finansiālu vai nefinansiālu atbalstu individuālam saņēmējam (vai nu VAS, vai VAO).</p> <p>Informācija par finansiālu un nefinansiālu atbalstu netiks sniegta gadījumos, kad Novo Nordisk nezina attiecīgā VAS/VAO identitāti un/vai attiecīgais VAS/VAO nezina, par Novo Nordisk iesaisti, jo tiek izmantots starpnieks, kā piemēram "maskētos" vai "abpusēji maskētos" neinvazīvos pētījumos.</p>
Tirgus izpētes programmas	<p>Novo Nordisk nesniedz informāciju par atbalstu saistībā ar tirgus izpētes programmu, kurā iesaistītie VAS saskaņā ar tirgus izpētes programmas metodiku ir „maskēti” vai „abpusēji maskēti”, kā dēļ VAS identitāti nedrīkst atklāt. „Maskēts” nozīmē, ka Novo Nordisk nezina, kurš konkrētais VAS piedalās tirgus izpētes programmā. „Abpusēji maskēts” nozīmē, ka ne VAS, ne Novo Nordisk nav informēti par otra dalību tirgus izpētes programmā un abas puses saņem anonimizētus datus.</p>
Maltītes un dzērieni	<p>EFPIA informācijas sniegšanas prasības neattiecas uz maltītēm un dzērieniem, tādēļ informāciju par tiem nesniedz.</p>
Saņēmējs	<p>Attiecīgā gadījumā jebkurš VAS vai VAO, kuras galvenā prakses vieta, galvenā juridiskā adrese vai reģistrācijas vieta ir EFPIA dalībkompanijas valstī.</p> <p>Zāļu vairumtirgotāji, izplatītāji vai mazumtirgotāji nav saņēmēji.</p> <p>Informāciju par finansiālu un nefinansiālu atbalstu sniedz par tiešo atbalsta saņēmēju, nevis galīgo vērtības saņēmēju. Tas nozīmē, ka Novo Nordisk sniedz informāciju par atbalstu VAS/VAO, ar kuru tam ir noslēgts līgums un kuram Novo Nordisk tieši nodod vērtību.</p> <p>Informācija par "Reģistrācijas maksām" (un ar dalību saistītiem ceļa un izmitināšanas izdevumiem) tiks sniegta kā atbalsts VAS (kad delegāti iesaistīti/to dalība apmaksāta ar VAO vai trešās puses starpniecību), ja vien Novo Nordisk ir zināms, kurš VAS ir individuālais atbalsta saņēmējs (delegāts).</p>

Termins	Novo Nordisk pieeja
Reģistrācijas maksas	<p>Visas reģistrācijas un dalības maksas, kas saistītas ar delegāta dalību konferencēs, simpozijos, kongresos vai līdzīgos ārējos pasākumos. Informāciju par šāda veida atbalstu vienmēr sniedz kā par atbalstu VAS/VAO, nevis izpētei un attīstībai.</p> <p>Ar pētījuma/izpētes/projekta ID saistīta rezumējuma/plakāta autoru/prezentētāju reģistrācijas maksas informāciju sniedz pie izpētes un attīstības (skatiet izpētes un attīstības definīciju, lai iegūtu sīkāku informāciju par neinvazīviem pētījumiem).</p>
Saistītās izmaksas, kas atrunātas maksā par pakalpojumu vai līgumā par konsultēšanu	Jebkurš finansiāls un nefinansiāls atbalsts saistībā ar sadaļu „Maksa par pakalpojumiem un konsultācijām”, piemēram, izmitināšanas, ceļa izmaksas utt., izņemot maltītes un dzērienus.
Pārskata labojumi	Finansiālā un nefinansiālā atbalsta gada pārskata labojumus pārvalda Novo Nordisk katrā gadījumā atsevišķi.
Pārskata periods	<p>Informāciju publisko reizi gadā, un katrs pārskata periods ietver pilnu kalendāro gadu (turpmāk – pārskata periods). Šis pārskata periods ir 2016. kalendārais gads, un informācija ir jāsniedz ne vēlāk kā 2017. gada 30. jūnijā.</p> <p>Finansiālo un nefinansiālo atbalstu reģistrē pēc maksājuma datuma, nevis pēc pasākuma norises datuma. Piemēram, ja pasākums norisinās 2015. gada novembrī, taču ar to saistīts maksājums ir veikts 2016. gada februārī, šo atbalstu reģistrē 2016. gadā un informāciju par to sniedz 2017. gadā.</p> <p>Arī finansiālu un nefinansiālu atbalstu, kas sniegts saskaņā ar daudzgadīgiem līgumiem, reģistrē pēc katra atsevišķā maksājuma datuma.</p>
Finansiāls un nefinansiāls atbalsts izpētei un attīstībai	<p>Informāciju par visiem finansiāla un nefinansiāla atbalsta gadījumiem VAS vai VAO saskaņā ar turpmāk uzskaitīto sniedz izpētes un attīstības sadaļā (apvienotā kārtībā):</p> <ul style="list-style-type: none"> • neklīniskas pētniecības darbības (tostarp pakalpojumi/konsultācijas, ziedojumi/granti un/vai pētnieciska sadarbība) ar vai bez saistības ar kāda projekta vai pētījuma ID; • pakalpojumi/konsultācijas vai ziedojums/grants saistībā ar klīnisko izstrādi un saistībā ar* projekta ID vai pētījuma ID; • pakalpojumi/konsultācijas vai ziedojums/grants saistībā ar neinvazīvu prospektīvu pētījumu un saistībā ar* projekta ID vai pētījuma ID (izņemot epidemioloģiskus pētījumus, kas veikti balstoties uz ārējām datubāzēm un reģistriem).

Termins	Novo Nordisk pieeja
	<p>Izpēte un attīstība neietver finansiālu un nefinansiālu atbalstu saistībā ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • epidemioloģiskiem pētījumiem, kas veikti balstoties uz ārējām datubāzēm un reģistriem; • retrospektīviem neinvazīviem pētījumiem; • izmaksām VAO/VAS, lai segtu pasākuma izmaksas** (pasākuma sponsorēšanas līgums, konferences/kongresa/simpozija reģistrācijas maksa vai saistītie ceļa un izmitināšanas izdevumi); • vērtības nodošanu saistībā ar darbībām, uz ko neattiecas iepriekš sniegtā pētniecības un izstrādes definīcija. <p>Informāciju par šiem četriem atbalsta veidiem sniedz attiecīgajā VAS/VAO sadaļā.</p> <p>* Saistība ar konkrētu projekta/izpētes/pētījuma ID ir jānorāda rakstiskā līgumā starp Novo Nordisk un VAS/VAO par pakalpojumiem/konsultācijām vai ziedojumu/grantu.</p> <p>** Jebkurš ārēji organizēts pasākums vai Novo Nordisk pasākums, kurā VAS piedalās kā pasīvs delegāts. „Pasīvs” nozīmē, ka VAS pasākumā vai tiešā saistībā ar pasākumu nesniedz nekādu pakalpojumu Novo Nordisk.</p>
Sponsora līgums	<p>Sponsora attiecības nodibina ar nolūku no ieguldījuma saņemt ieguvumu, pateicoties mārketinga iespējām, piemēram, uzņēmuma logo izvietojumam uz kursu materiāliem, mapēm, tīmekļa vietnēs, baneriem un apģērbu, ja uzņēmumam/organizācijai to izsniedz. Ziedojumus sniedz, nesagaidot šādus ieguvumus.</p> <p>Sponsorēt var tikai un vienīgi VAO.</p> <p>Atsevišķa VAS izmaksu segšanu saistībā ar dalību kādā pasākuma vai līdzīgā darbībā neuzskata par sponsora attiecībām un reģistrē sadaļā „Pasākumu izmaksu segšana”.</p> <p>Sponsora vienošanos ietver oficiālos līgumos, kuros aprakstīts sponsorēšanas mērķis un saistītais finansiālais un nefinansiālais atbalsts, piemēram:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stendu īre/noma valstī, kurā atrodas VAO galvenā reģistrācijas vieta (pat ja veselības aprūpes organizāciju pasākuma vadīšanai ir iecēlusi trešā puse); • reklāmas vieta (drukāta, elektroniski vai citā formātā); • satelīta simpozījs kongresā; • runātāju/fakultātes sponsorēšana; • Organizatoru nodrošināti dzērieni vai maltītes, ja tie ir daļa no kopējās pakas (ko paredz sponsora vienošanās); • veselības aprūpes organizācijas sniegtie kursi (ja iesaistītais uzņēmums neizvēlas atsevišķus veselības aprūpes speciālistus dalībaiursos).

Termins	Novo Nordisk pieeja
Finansiāls un nefinansiāls atbalsts	<p>Informāciju par finansiālu un nefinansiālu atbalstu sniedz par tiešo atbalsta saņēmēju, nevis galīgo vērtības saņēmēju.</p> <p>Visus atbalsta gadījumus VAS un VAO norāda bruto summās un saskaņā ar datiem Novo Nordisk finanšu sistēmās. Tas nozīmē, ka norādītajās summās ir ietverts pievienotās vērtības nodoklis, citi nodokļi, sociālās iemaksas utt.</p> <p>Informāciju par finansiālu un nefinansiālu atbalstu saistībā ar Novo Nordisk organizētajiem pasākumiem sniedz tikai tad, ja šis atbalsts saistīts ar atsevišķiem ceļa un izmitināšanas izdevumiem. Visas pārējās iekšējās vai ārējās izmaksas saistībā ar, piemēram, aprikojumu, konferenču telpām, kopīga autobusa nodrošināšanu utt., nenodala pa atsevišķiem dalībniekiem un attiecīgi informāciju par tām nesniedz.</p> <p>Uz finansiālu un nefinansiālu atbalstu saistībā ar medicīniskiem paraugiem, pētāmiem savienojumiem un bioloģiskajiem paraugiem neattiecas informācijas sniegšanas pienākums.</p> <p>Informāciju par personām, kas uz pasākumu nav ieradušās, sniedz tikai tad, ja saskaņā ar Novo Nordisk rīcībā esošo informāciju VAS/VAO no konkrētā atbalsta ir saņēmusi ieguvumu. Novo Nordisk izdevumi atsevišķi netiek uzskatīti par ieguvumu. „Uz pasākumu neieradusies persona” nozīmē, ka Novo Nordisk bija veicis sagatavošanas darbus VAS/VAO atbalstam (piemēram, rezervējis un apmaksājis viesnīcu vai lidojumu), bet VAS/VAO neizmantoja šo atbalstu.</p>
Ceļa izdevumi	<p>Lidojumu, vilciena, bagāžas, autonomas, maksas ceļu, auto novietošanas, taksometra, ceļojuma apdrošināšanas utt. izmaksas.</p> <p>Nesniedz informāciju par transporta izmaksām, kas nav tieši saistītas ar atsevišķiem VAS/VAO (piemēram, ja izmanto plašākas grupas transportu ar autobusu).</p>
Unikāls valsts vietējais identifikācijas numurs	<p>Novo Nordisk nodrošina, ka katrs saņēmējs tiek identificēts tā, lai nebūtu šaubu par tā veselības aprūpes speciālista/veselības aprūpes organizācijas identitāti, kas saņem vērtības nodošanu. Katra EFPIA dalībkompanija pati var izlemt, vai informācijas sniegšanas ziņojumā norādīt unikālu valsts vietējo identifikācijas numuru. Novo Nordisk A/S pārstāvniecība Latvijā savā 2016.gada pārskatā nenorāda unikālu identifikācijas numuru katram saņēmējam.</p>